

Uit de parlementaire geschiedenis valt af te leiden dat met een voldoende voorziening niet bedoeld is dat een volledige compensatie moet worden gegeven voor het gemis van het verwachte partnerpensioen. De rechter zal van geval tot geval moeten beslissen of een naar gelang van de omstandigheden redelijke voorziening is getroffen. Wat billijk is en wat niet, is vanzelfsprekend zeer casuïstisch. In zijn algemeenheid valt dan ook niet aan te geven wat er in een concreet geval moet gebeuren. In de jurisprudentie zijn wel een aantal handvatten terug te vinden. Allereerst de uitspraak van de Hoge Raad van 20 mei 1977 (nr. 11099, *NJ* 1978, 253). De Hoge Raad oordeelde in die zaak dat met een getroffen voorziening moet worden gelijkgesteld een wettelijke voorziening als die uit hoofde van de Algemene Weduwen en Wezenwet (later vervangen door de Algemene nabestaandenwet (Anw)). Als de omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven, kan een dergelijke voorziening als een ten opzichte van beide echtgenoten billijke voorziening worden aangemerkt. In dit geval gaven de omstandigheden van het geval daar aanleiding toe. De echtelieden hadden namelijk maar een bescheiden inkomen. Het treffen van een aanvullende voorziening werd niet nodig geacht.

Voorts kan de uitspraak van de Hoge Raad van 5 oktober 1990 (nr. 14011, *NJ* 1991, 395) worden genoemd. Naast de alimentatie had de man aan zijn vrouw een zeer gunstige regeling van de verdeling van de huwelijksgemeenschap aangeboden. De woning zou aan haar worden toebedeeld zonder verplichting tot uitkering wegens overbedeling. De man nam alle schulden voor zijn rekening. Dit werd door de rechter gezien als een voor beide echtgenoten billijke voorziening.

Ten slotte noem ik nog de uitspraak van de Hoge Raad van 14 mei 1993 (nr. 14896, *NJ* 1994, 271). In die zaak had de vrouw – die het pensioenverweer had ingesteld – zelf een dienstbetrekking waar zij ook zelf pensioenrechten in opbouwde. Onder die omstandigheden hoefde de man hier niet zelf ook nog eens een voorziening treffen. Het beroep op het pensioenverweer werd om die reden afgewezen.